

CLUJUL ORTODOX

FOAIA PAROHIALĂ A BISERICII ORTODOXE ROMÂNE DIN CLUJ

Apare la 1 și 15
a fiecărei luni.

Redacția și Administrația:
la Oficiul parohial ort. rom. Str. Bisericii 6. Tel. 7-29.

Abonamentul
Lei 100— anual.

Înnoire prin Duhul Sfânt.

Christos, dând învățăcelilor săi ultimele instrucțiuni privitoare la activitatea lor apostolească, a spus că va trimite un alt mângăitor, Duhul adevărului, ca prin puterea lui să se vestească evanghelia la toată zidirea. Și cel ce va crede și se va boteza, se va mântui.

Sărbătoarea Rusaliilor este această zi a revenirii, în mijlocul omenirii, a Duhului Sfânt ca să înnoiască toată simțirea și toată voința.

Sub puterea evangheliei s'au cristalizat mai întâi noui principii de viață, iar apoi, rând pe rând, se plămădește noul om cu conștiința sa, nouă și creștină.

Și astăzi, în ogorul larg al existenței umane, Christos este care samănă, iar Duhul Sfânt este care face să răsară și să se întărească minunatul răsad al dreptății sociale, al păcii universale și al adevărului pur. Dinamica aceasta a devenirii de fii duhovnicești ai Tatălui ceresc este în plină dezvoltare și solidarizează tot mai mult pe toți oamenii.

Opera de renaștere spirituală a omenirii, Duhul Sfânt o realizează însă prin Biserica lui Christos.

De aceea cu adevărat se poate spune că: „Biserica este casa dumnezeiască în care se săvârșește jertfa cea mistică... Aici este mormântul și mâncarea cea mântuitoare de suflet și dătătoare de viață; aici este comoara principiilor dumnezeiești, isvorite din învățătura Domnului“ (Germanus).

Iată de ce-i aproape cu neputință ca omul, care n'a îngenunchiat niciodată în fața altarului, omul care a rupt legătura sufletească cu puterea duhovnicească ce

isvorește din altar, să-și poată adânci viața sa și să măriască fondul religios și moral, moștenit.

Asemenea oameni însă în cel mai bun caz nu pot fi decât indiferenți față de misiunea dumnezeiască, aici pe pământ, a bisericii.

Ortodoxismul nu admite însă atitudini indiferente sau de-o pasivitate, fie ea chiar și binevoitoare.

„Este oare cu putință a crede că ești cu Christos, — zice un sfânt Părinte bisericesc, — adunându-te afară de biserica lui? Oameni de aceștia chiar de ar suferi moarte pentru numele lui Christos, păcatul lor nu se va șterge nici chiar prin sângele lor. Greă și nedeslegată este greșala indiferentismului. Dupăce a părăsit biserica ce trebuie să domniască, nu se mai poate crede vrednic de împărăție“.

Este deci mai presus de o cerință logică faptul că nu poate fi cineva creștin bun dacă nu umblă la biserică, dar peste tot, nu poate fi creștin, dacă nu se împărtășește cu trupul și sângele Mântuitorului nostru, care se află mistic și real în sfânta liturghie săvârșită la altar.

Sărbătoarea Rusaliilor să fie deci un îndemn curat a îndreptării inimilor și pașilor noștri spre biserica, de unde lumina își primește lumina adevărului și a nădejzii.

„În ziua cinei zece mii toți erau la un loc. Și se arătară limbi de foc și se așeză peste fiecare dintre ei. Și toți se umplură de Duh sfânt și începură a vorbi în limbi străine“.

(Faptele Apostolilor).

Întemeierea Bisericii.

Pogorîrea Duhului sfânt asupra apostolilor a fost începutul activității misionare în biserica întemeiată de Christos. Apostolii, deși primiseră poruncă dela Isus să propovăduiască evanghelia, de teama Iudeilor, erau mai mult ascunși. Așteptau însă cu credință să se realizeze făgăduința că va veni Duhul sfânt, care va petrece în veac cu cei ce cred în el. (Ioan, XIV. 16.) Sfințirea omului s'a săvârșit deci prin acest act al venirii Duhului sfânt, dar însuși Christos a orânduit astfel, încât mijlocitori ai darurilor dumnezeiești să fie în veci numai aceia, cari au primit prin punerea mânilor, în neîntreruptă continuitate, acest Duh ce s'a coborît numai asupra apostolilor.

Astfel s'a stabilit în sânul omenirii un organism viu, în care deoparte se află organele instituite de Dumnezeu pentru sfințirea omului, cât și darurile sfințitoare, iar de ală parte se află mulțimea credincioșilor, capabili prin taina botezului și a mirungerii să facă parte din Biserica lui Christos.

De-aceea rezultă din această învățătură că, afară de Biserică, mântuirea omului nu-i posibilă.

Dar tot atât de logică este și cealaltă concluzie că Biserica trebuie să dăinuiască în veac, pentrucă chemarea ei este aceea de-a învăța adevărata religie și a conduce neîntrerupt omenirea pe calea mântuirii.

Biserica ortodoxă, ca adevărata biserică a lui Christos, își are conducerea, ierarhia sa. Aceasta există dela începutul ființării bisericii.

Iată ce spune un mare bărbat apostolic (ucenic al apostolilor) Clement Romanul: „Christos a fost trimis de Dumnezeu, apostolii de Christos. Iar aceștia propovăduind prin diferite țări și orașe, au orânduit pe cei ce au crezut mai întâi, după ispitirea canonică, episcopi și preoți pentru cei ce aveau să creadă mai în urmă. Astfel au stabilit regula orânduirii la treapta de slujitor sfințit“.

Tot creștinul adevărat să mărturisească deci: „Cred într'una sfântă, sobornicească

și apostolească biserică“ pentrucă dela Dumnezeu prin biserică vine tot darul de-săvârșit.

Avem loc pentru edificarea bisericii.

Vineri, 22 Mai a. c. s'a desbătut în sedința consiliului municipiului Cluj cerea parohiei a III-a de-a primi, gratuit, un teren corespunzător pentru edificarea bisericii parohiale.

Terenul cerut se află în strada Traian și Decebal și aparține Primăriei (maieris-tea orașului).

Delegația consiliului însărcinase o comisie, compusă din d-nii dr. Bornemisa, A. Moldovan și Ujvárosi. Cei doi membri români căzuseră de acord să ni se cedeze, din acest intravilan, o parte potrivită pentru edificare, dar unгурul a făcut opinie separată, voind să ne dea afară din oraș un loc.

Consiliul compus și el din străini, în marea sa majoritate, după emergice intervenții din partea dlor Bornemisa și Vasiu, a aprobat în sfârșit propunerea celor doi membri români și astfel ni s'a dat, în strada Traian, un lot de 333 st. pătrați, având pe el și o clădire, compusă din câteva camere.

Primirea acestui teren ne apropie deci de realizarea planului edificării bisericii parohiale, care va avea o poziție admirabilă.

Credincioșii sunt rugați, deci să verse sumele, cu cari s'au înscris, la epitropia parohială, și să facă o largă propagandă ca toți fiii bisericii să contribuie la edificarea unui nou locaș de închinare.

Devizul clădirii va fi de cca 2,000.000 Lei și e acum în lucrare. Biserica se va clădi în stil românesc și va fi în partea aceasta a orașului un frumos monument al credinței noastre strămoșești.

Edificarea va începe în foarte scurt timp, dar toți credincioșii trebuie să fie la culmea chemării lor creștinești.

Cetiți și răspândiți foaia noastră.

Lumea Creștină.

Sunt un tânăr drumet, o arătare pe acest pământ; îmi aflu sufletul meu printre sufletele creștine.

În depărtare, sub zarea dealului se zărește un punct. E ceva negru, ce începe să se distingă mai bine între bolta cerească și pământ.

Mulți dintre trecători se opresc în loc, își îndreaptă privirea într'acolo, se întrebă ce poate fi? Se aude o voce din aceeași direcție, e înăbușită, nu o poate înțelege nimeni. Dar din ce în ce se aude mai tare, pavilionul poate prinde bine următoarele cuvinte: „Sunt un creștin... așteptați-mă!” Se apropie, se distinge bine, e un tânăr. Iată-l, a sosit între noi, tremurând, îngână, începe să pronunțe, să vorbească despre firul vieții lui.

Sunt și eu o arătare în viața aceasta, pe acest pământ. „Am vrut să fiu ceva, am întârziat ceva, sunt altă ceva“.

Sunt un trecător ca toți trecătorii, sunt un drumet ca toți drumetii pe acest pământ... O ființă crescută într'un crez, care de mic aveam înregistrate multe cunoștințe despre această religie. Mama avusese grijă încă din leagăn, să-mi sape brazda rodnică cât se poate de adâncă; să-mi desvolte și să-mi plasticizeze puterile sufletești; să-mi trezească și să-mi întărească dragostea față de Christos, de adevăr, de frumos, de binele suprem. Mă simțiam ușor, îmi închipui și acum, cum par'că îmi vedeam atunci sufletul senin, curat ca o batistă albă, având numai câteva puncte de cerneală într'o margine.

Dar ce folos dacă am fost în trecut, dacă nu sunt în prezent, dacă nu voi fi în viitor...

Aruncaț în valurile vieții, în această lume plină de răutăți, m'am schimbat cu totul. Din punct de vedere material sunt acelaș, însă din punct de vedere spiritual sunt altul. Atât de tare m'am îndepărtat de ceea-ce vedeam, ce gândiam, ce raționam odată, încât nu mai am încredere în mine. Dar nu sunt eu vinovatul!... Nu mânil mele au pus, au mânjit cu cerneală întreaga batistă. Ci alți factori, ritmul vremii, întreaga societate. Trăim într'o epocă

în care cea mai mare parte dintre lume, dacă nu toată, aleargă cu infrigurare încoace și încolo, ca să se îmbogățească pentru un moment, să străbată prin viață cât mai repede. Astfel părinții noștri întrebuințează toate mijloacele, numai să apuce o situație socială cât mai sus. Cea mai mare parte dintre femei, dintre mamele noastre, caută să se scalde cât mai mult în bogăție, în lux, în încântare. Și atunci ce pot ei aștepta dela copiii lor, dela tinerii lor, decât imitarea lor.

Căci rar se întâmplă, ca să sameni boabe bune și să culegi rele și invers. Copiii fac ca cuvintele biblice: „Iar noi... ne ținem de moștenirea părinților noștri“. (1 Mac 15. 34.) Acei părinți care nu știu să-și crească copiii lor, care nu știu să le dea hrana sufletească în destul, sunt adevărați asasini. Chiar mai primejdioși decât un asasin, căci el nu numai că desparte sufletul de corp, ci dă și sufletului osânda veșnică. Astăzi pretutindeni se aude pronunțându-se că „Lumea e rea“. Da! e adevărat, e rea; și de ce să nu fie? când noi cu toții am uitat că viața aceasta e un câmp de luptă pentru biruirea răului.

Am uitat-o!... și am transformat-o într'un teatru de păcate.

Oh!... sufletele noastre sunt atât de pătate, sunt atât de întunecate și noi nu ne dăm seama.

Oh!... să am răbzare să stau câteva clipe nemișcat în fața oglindei; să am puterea să-mi rup vâlul de pe suflet; să am vederea clară, puternică, — m'aș inspăimânta ce aș vedea acolo:

„Aș vedea gânduri grele, dureri amare, suspine înăbușite, nădejdi sfărâmate, lipsă de iubire, lipsă de nădejde, tulburare, frică, neliniște și temerea zilei de mâne: ce voi îmbrăcă și ce voi mânca“.

La fel sunt și sufletele a întregii omeniri. Sufletele tuturor sunt pline de ură, de invidie, de lăcomie.

Sufletele oamenilor se aseamănă ca o apă tulbure, murdară, care veșnic e furtunoasă. Se aseamănă cu apa neliniștită, care roade într'una matca, care o transformă în toată clipa. Care din când în când se revarsă, îpotmolește pământul roditor, la-

nuri semădate cu boabe de grâu, în fine distruge tot ce întâlnește în cale.

Sufletele sunt abătute din cărarea lor cea dreaptă, în care au fost croite dela Dumnezeu. Toate încheieturile s'au slăbit, toată întocmirea vieții noastre părăie, se clatină spre groaznica prăpastie.

Cauza acestei înclinări spre pantă e una singură: *Lumea a pierdut credința în Dumnezeu, au uitat că sunt niște arătări pe acest pământ.*

Omul de astăzi se aseamănă cu cuvintele spuse de David împăratul în Psalmii săi din Sf. Scriptură: „Omul în cinste fiind, n'a priceput; alăturatu-s'a dobitoacelor și s'a asemănat lor“.

Unul dintre marii gânditori ai lumii, Schopenhauer, spune următoarele cuvinte: „Cine vrea ca opinia lui să fie primită cu încredere, trebuie să vorbească rece și fără violență; ori-ce violență se naște din partea personală a naturii noastre și prin urmare opinia se va atribui acelei părți, iar nu rațiunii, care, după natura ei este rece“.

(Va urma)

Nicolae Blăgan

❀ INFORMAȚIUNI ❀

Serviciile religioase la biserica parohială. Duminică, 31 Mai c., I-a zi de Rusalii sfânta liturgie va fi pontificată de P. Sf. Sa Episcopul Nicolae. A doua zi de Rusalii va liturgisi și predica Dr. Seb. Stanca, consilier eparhial; Duminică, 7 Iunie va liturgisi Pr. A. Mușat și va predica Prof. Dr. I. Pașca; Duminică, 14 Iunie, va liturgisi Pr. I. Cociuban, va predica Prot. A. Ludu.

În ziua I-a de Rusalii, fiind Hramul sfintei noastre biserici, se va face procesiune pentru sfințirea semănăturilor.

Ziua Eroilor. Ca întotdeauna, astfel și în acest an, Ziua Eroilor a fost cu deosebit fast sărbătorită de credincioșii Clujului. Dimineața la orele 8 s'a ținut Te-Deum în biserica parohială apoi, cu preoții în frunte, procesiunea a pornit spre cimitirul eroilor. Aici s'au adunat toate autoritățile și școlarele, asistând și P. Sf. Sa

Episcopul Nicolae. În cimitir s'a slujit un parastas în amintirea soldaților căzuți pentru neam. S'au rostit mai multe cuvântări, dar o deosebită impresie a făcut cuvântarea protopopului Oprean, din care desprindem frumoasa idee că morții veghează la faptele urmașilor lor! Toți în orice funcțiune sau ocupație s'ar afla sunt datori să lucreze numai pentru consolidarea operei mari, care este aceasta țară, făcută de cei morți. Căci ei și-au jertfit totul pentru patrie, iar supraviețuitorii sunt numai beneficiarii jertfei lor.

Sărbătorirea, dlui prof. N. Iorga.

În ziua de 17 Mai a. c. Academia teologică ort. din Cluj a sărbătorit cu deosebit fast pe marele nostru învățat, dl N. Iorga. A conferențiat foarte frumos dl prof. Dr. G. Stănescu.

Tinerimea Română în Cluj. În zilele de 22, 23 și 24 orașul nostru a fost vizitat de niște oaspeți atât de scumpi inimilor noastre. Premianții „Tinerimei Române“ au venit în excursie pentru a vizita metropola Ardealului și mormântul lui Mihai-Viteazul. Li s'a făcut o entusiasă primire de către autorități și școale.

O revistă religioasă pentru tinerime. În București apare o nouă revistă pentru tinerime, redactată fiind de doi preoți și profesori universitari. Revista are titlul „Tinerimea Creștină“ și apare lunar, în condițiuni bune. Tineretul o primește cu mult entusiasm, dovedind că apariția unei asemenea reviste e de mult așteptată.

Bugetul Primăriei Cluj și Biserica ortodoxă. Instrăinații din consiliul municipiului Cluj au dat în ultima ședință o nouă lovitură bisericii noastre. La început se luase în buget 500.000 Lei pentru Catedrală și 500.000 Lei pentru biserica din parohia III-a. Venind din nou în discuție bugetul s'a redus dela biserica parohială 400.000 Lei, deci a mai rămas 100.000 Lei. Să mai zică cineva că la consiliul comunal nu sunt oameni înțelgători ai nevoilor din municipiu.

Redactor responsabil: Prot. Nicolae Vasii.